

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΝΟΜΑ: _____
ΗΜ/ΝΙΑ: Κυριακή, 18 / 2 / 2024 ΤΜΗΜΑ: _____

Βαθμός %
☺

ΚΕΙΜΕΝΑ

I. Hannibal, dux Carthaginiensis, VI et XX annos natus, omnes gentes Hispaniae bello superavit et Saguntum vi expugnavit. Postea Alpes, quae Italiam ab Gallia seiungunt, cum elephantis transiit. Ubi in Italia fuit, apud Ticinum, Trebiam, Trasumenum et Cannas copias Romanorum profligavit et delevit. Populus Romanus cladem Cannensem pavidus audivit. In agro Falerno Hannibal ex insidiis Fabii Maximi se expedit. Postquam XIV annos in Italia complevit, Carthaginienses eum in Africam revocaverunt.

II. Ut domum **ad vesperum** rediit, filiola eius Tertia, quae tum erat admodum parvula, ad complexum patris cucurrit. Pater filiae osculum dedit sed animadvertit eam esse tristiculam. «Quid est» inquit «mea Tertia? Cur tristis es? Quid tibi accidit?» «Mi pater» respondit illa «Persa periit». Perierat enim catellus eo nomine, quem puella multum amabat. Tum pater Tertiae dixit «omen accipio».

III. Serena nocte subito luna defecerat; ob repentinum monstrum terror animos militum invaserat et exercitus fiduciam amiserat. Tum Sulpicius Gallus de caeli ratione et de stellarum lunaeque statu ac motibus disputavit eoque modo exercitum alacrem in pugnam misit. Sic liberales artes Galli aditum ad illustrem illam Paulianam victoriam dederunt.

IV. Post bellum Actiacum Cassius Parmensis, qui in exercitu M. Antonii fuerat, Athenas confugit. Ibi vix animum sollicitum somno dederat, cum repente apparuit ei species horrenda. Existimavit ad se venire hominem ingentis magnitudinis et facie squalida, similem effigiei mortui. Quem simul aspexit Cassius, timorem concepit nomenque eius audire cupivit. Respondit ille se esse Orcum. Tum terror Cassium concussit et e somno eum excitavit. Cassius servos inclamavit et de homine eos interrogavit.

V. Germanorum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militaris consistit. Germani non student agriculturae; lacte, caseo et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistratus creantur cum vitae necisque potestate. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiorum usus res turpis et iners habetur.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφράσετε τα υπογραμμισμένα αποσπάσματα. Μονάδες **20**

B1. Να χαρακτηρίσετε ως σωστές ή λανθασμένες τις παρακάτω προτάσεις, γράφοντας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην καθεμιά τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος*, ανάλογα με το περιεχόμενό της:

- α.** Οι Εκλογές του Βεργιλίου είναι το εθνικό έπος των Ρωμαίων. **Λάθος**
β. Ο Λίβιος Ανδρόνικος μετέφρασε στα Λατινικά τα ομηρικά έπη, χρησιμοποιώντας το δακτυλικό εξάμετρο. **Λάθος**
γ. Ο Σαλλούστιος Κρίσπος μεταφέρει στη ρωμαϊκή λογοτεχνία τη θουκυδίδεια ιστοριογραφία. **Σωστό**
δ. Ο Οράτιος καθ' υπαγόρευση του Αυγούστου έγραψε το έργο του *Ποιητική Τέχνη*. **Λάθος**
ε. Οι *Ηρωίδες* γράφτηκαν από τον Οβίδιο. **Σωστό** Μονάδες **10**

B2. Να γράψετε στο τετράδιό σας για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής, μία ετυμολογικά συγγενή λατινική λέξη από το κείμενο που σημειώνεται σε κάθε περίπτωση.

- **κλάσμα** (Κείμενο I) - **cladem**
- **κούρσα** (Κείμενο II) - **cucurrit**
- **μοτιβο** (Κείμενο III) - **motibus**
- **αποφεύγω** (Κείμενο IV) - **confugit**
- **απόσταση** (Κείμενο V) - **consistit.**

Μονάδες **10**

G1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους.

- i. **cladem** : αιτιατική πληθυντικού **clades/is**
- ii. **insidiis** : ονομαστική ίδιου αριθμού **insidiae**
- iii. **pater** : γενική πληθυντικού **patrum**
- iv. **parvula** : αφαιρετική ενικού στο αρσενικό γένος **parvulo**
- v. **nocte** : γενική πληθυντικού **noctium**
- vi. **statu** : δοτική ενικού **statui**
- vii. **illam** : ονομαστική ενικού στο αρσενικό γένος **ille**
- viii. **species** : αφαιρετική ενικού **spe**
- ix. **qui** : γενική ενικού **cuius**
- x. : **fluminibus** : ονομαστική ίδιου αριθμού **flumina**
- xi. **proeliis** : γενική ενικού **proelii/ -i**
- xii. **usus** : αφαιρετική ίδιου αριθμού **usu**
- xiii. **omnis** : ονομαστική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος **omnia**

Μονάδες **15**

G2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους.

- i. **seiungunt**: γ ενικό Οριστικής Παρακειμένου και στις δυο φωνές **seiunxit/ seiunctus-a-um est**
- ii. **profligavit** : απαρέμφατο Μέλλοντα στην άλλη φωνή **profligatum iri**
- iii. **expedit** : γενική ενικού μετοχής Μέλλοντα **expedituri**
- iv. **cucurrit** : β πληθυντικό Οριστικής Υπερσυντελικού στην άλλη φωνή **cursi-ae-a eratis**
- v. **accipio** : αφαιρετική πληθυντικού μετοχής Ενεστώτα **accipientibus**
- vi. **defecerat**: γ πληθυντικό Οριστικής Μέλλοντα στην άλλη φωνή **deficientur**
- vii. **dederunt**: απαρέμφατο Μέλλοντα στην ίδια φωνή **daturas esse**
- viii. **concussit** : γ πληθυντικό Οριστικής Συντ. Μέλλοντα στην ίδια φωνή **concusserint**
- ix. **consistit** : γ ενικό Οριστικής Παρατατικού και Μέλλοντα στην άλλη φωνή **consistebatur/consistetur**
- x. **proeliantur** : αφαιρετική πληθυντικού μετοχή Μέλλοντα **proeliantur**
- xi. **gerit** : γενική ενικού μετοχής Παρακειμένου **gestae**
- xii. **perit** : απαρέμφατο Παρακειμένου **periisse/perivisse**

Μονάδες **15**

Δ1. Quem simul aspexit Cassius, timorem concepit nomenque eius audire cupivit.: Να αντικαταστήσετε την αντωνυμία *eius* από τον κατάλληλο τύπο της *suus, sua, suum*. Ποια διαφορά παρατηρείτε στη συντακτική λειτουργία τους και στο νόημα; Μονάδες **4**

- α) **Quem simul aspexit Cassius, timorem concepit nomenque suum audire cupivit.**
- β) **Η eius λειτουργεί ως γενική κτητική στο nomen ενώ ο τύπος suum ως επιθετικός προσδιορισμός και**
- γ) **Η eius ως επαναληπτική εκφράζει κτήση χωρίς αυτοπάθεια, δηλ. αναφέρεται στο Quem (= το όνομα αυτού) ενώ η suum που εκφράζει αυτοπάθεια αναφέρεται στο υποκείμενο του ρήματος, δηλ. το Cassius (επεθύμησε να πληροφορηθεί το δικό του όνομα)**

Δ2. Vinum a mercatoribus ad se importari non sinunt: Να χρησιμοποιήσετε το ενεργητικό απαρέμφατο στη θέση του παθητικού και να πραγματοποιήσετε τις απαραίτητες αλλαγές:

Μονάδες 2

Vinum mercatores ad se importare non sinunt.

Δ3. Να εξαρτήσετε τις παρακάτω προτάσεις από τις αντίστοιχες φράσεις προχωρώντας στις απαραίτητες αλλαγές στη σύνταξη.

Μονάδες 6

▪ **Cassius servos inclamavit et de homine eos interrogavit.**

α) **Caesar sriptit** Cassium servos inclamavisse et de homine eos interrogavisse.

β) **Cassius dicit** se servos inclamavisse et de homine eos interrogavisse.

▪ **Germani non student agriculturae.**

α) **Scriptor narrat** Germanos non studere agriculturae.

β) **Germani dicuntur** non studere agriculturae.

Δ4. In Italia, in Africam: Να αναγνωρίσετε τους προσδιορισμούς του τόπου και να αποδώσετε τις ίδιες επιρρηματικές έννοιες αντικαθιστώντας τους παραπάνω τύπους με τα Roma, Athenae.

In Italia: στάση σε τόπο. Romae, Athenis.

in Africam: κίνηση σε τόπο. Romam, Athenas.

Μονάδες 3

Δ5. Hannibal, dux Carthaginiensis, VI et XX annos natus, omnes gentes Hispaniae bello superavit et Saguntum vi expugnavit.: Να μετατρέψετε τη σύνταξη από ενεργητική σε παθητική.

Ab Hannibale, duce Carthaginiensi, VI et XX annos nato, omnes gentes Hispaniae bello superatae sunt et Saguntum vi expugnatum est.

Μονάδες 5

Δ6.

i. **lacte, caseo et carne nutriuntur**: Να αποδώσετε την ισοδύναμη έκφραση της.
se nutriunt

ii. **locis frigidissimis**: Να αποδώσετε τον επιθετικό προσδιορισμό με δευτερεύουσα πρόταση.
locis, quae frigidissima sunt

Μονάδες 5

Δ7. Να αναγνωρίσετε **συντακτικώς** του σημειωμένους όρους των κειμένων.

Μονάδες 5